

1.1 VÉLEMÉNY

Európai Gazdasági és Szociális Bizottság

A kényszermunkával előállított termékekre vonatkozó tilalom

A kényszermunkával előállított termékek uniós piacon belüli tilalma
[COM(2022) 453 final]

REX/565

Főelőadó: **Thomas Josef Burkhard WAGNSONNER**

www.eesc.europa.eu

HU

Felkérés:	Európai Parlament, 2022. 10. 06. Tanács, 2022. 10. 12.
Jogalap:	az Európai Unió működéséről szóló szerződés 114. és 207. cikke
Közgyűlési határozat:	2022. 12. 14.
Illetékes szekció:	„Külkapcsolatok” szekció
Elfogadás a szekcióülésen:	--
Elfogadás a plenáris ülésen:	2023. 01. 25.
Plenáris ülészak száma:	575.
A szavazás eredménye: (mellette/ellene/tartózkodott)	196/1/4

2. Következtetések és ajánlások

- 2.1 Az EGSZB üdvözli a kényszermunkával előállított termékek uniós piacon belüli tilalmáról szóló rendeletre irányuló európai bizottsági javaslatot (COM(2022) 453 final)¹, mivel – az emberi jogokra és a demokráciára vonatkozó uniós cselekvési terv (2020–2024)² 1.4. fejezetének j) pontjában foglaltak szerint – a gazdasági, szociális, kulturális és munkavállalói jogok előmozdítása, és ennél fogva a kényszermunka és a kizsákmányolás valamennyi formájának felszámolása döntő fontosságú.
- 2.2 Az EGSZB megállapítja, hogy a jelenlegi javaslat nem veszi megfelelően figyelembe az Európai Unión belül és kívül kizsákmányolásba kényszerített munkavállalók szempontjait. A kényszermunkát végző munkavállalók helyzetének megerősítése érdekében az európai jogszabályokban fontolóra kellene venni megfelelő kártérítés biztosítását az áldozatok számára. Az EGSZB szerint valamennyi uniós tagállamnak ratifikálnia kell az ILO kényszermunkáról szóló 1930. évi egyezményéhez csatolt 2014. évi jegyzőkönyvet³.
- 2.3 Az EGSZB támogatja a rendelet 2. cikkének a) pontjában szereplő, a kényszermunka ILO által elfogadott definícióján alapuló fogalom meghatározást. Ez „minden munkát vagy szolgáltatást” magában foglal: a kényszermunka igénybevételével szállított áruknak tehát szerepelniük kell az európai bizottsági javaslatban.
- 2.4 Az EGSZB elismeri, hogy az Európai Bizottság a javasolt rendeletben megemlíti a gyermekekkel végeztetett kényszermunkát. A gyermekmunka eltörlésének felgyorsítása érdekében e rendelet hatályát ki kellene terjeszteni a foglalkoztatás alsó korhatáráról szóló 1973. évi (138. sz.) ILO-egyezményre⁴, az ILO 146. sz. ajánlására⁵, a gyermekmunka legrosszabb formáiról szóló 1999. évi (182. sz.) ILO-egyezményre⁶ és az ILO 190. sz. ajánlására⁷. Az EGSZB rámutat, hogy a gyermekmunka minden más formája elleni küzdelem érdekében megfelelő uniós jogalkotási kezdeményezésre van szükség.
- 2.5 Az EGSZB üdvözli, hogy valamennyi gazdasági szereplő a rendelet hatálya alá tartozik. Az illetékes nemzeti hatóságok által végzett vizsgálatok fókuszát a gazdasági szereplők méretétől és gazdasági erőforrásaitól függően kell meghatározni. Kiemelt figyelmet kell fordítani a nagy gazdasági szereplőkre, valamint azokra a vállalatokra, amelyeknél magas a kényszermunka alkalmazásának kockázata.
- 2.6 Az EGSZB megjegyzi, hogy a javaslat közzététele előtt nem végeztek hatásvizsgálatot, annak ellenére, hogy más kezdeményezések, például a fenntarthatósággal kapcsolatos vállalati

---

1 [COM\(2022\) 453 final](#).

2 [Az emberi jogokra és a demokráciára vonatkozó, a 2020–2024-es időszakra szóló uniós cselekvési terv](#).

3 [ILO P029 – A kényszermunkáról szóló 1930. évi egyezményhez csatolt 2014. évi jegyzőkönyv](#).

4 [ILO C138 – 138. sz. egyezmény a foglalkoztatás alsó korhatáráról, 1973.](#)

5 [ILO R146 – 146. sz. ajánlás a foglalkoztatás alsó korhatáráról, 1973.](#)

6 [ILO C182 – 182. sz. egyezmény a gyermekmunka legrosszabb formáiról, 1999.](#)

7 [ILO R190 – 190. sz. ajánlás a gyermekmunka legrosszabb formáiról, 1999.](#)

átvilágításról szóló irányelvre irányuló javaslat kapcsán sor került hatásvizsgálatra. Ez a rendelet az importált és exportált termékek betiltására, forgalmazásának felfüggesztésére és a határon vagy kikötőben történő lefoglalására összpontosít, ami új eljárásokat fog eredményezni. Az értékelésnek kiegyensúlyozottnak kell lennie, és figyelembe kell vennie a kényszermunka elleni fellépés előnyeit és költségeit.

- 2.7 A szervezett civil társadalomnak központi szerepe van a kényszermunka valamennyi formája elleni küzdelemben. A szociális partnerek stratégiaileg jó helyzetben vannak ahhoz, hogy biztosítsák az intézményi szerepvállalást és a fenntarthatóságot. Kiemelkedő fontosságú, hogy a jogszabály intézményi kialakításában a szociális partnerek és a nem kormányzati szervezetek is helyet kapjanak.
- 2.8 Mivel a jelenlegi javaslat kapcsolódik a fenntarthatósággal kapcsolatos vállalati átvilágításról szóló irányelvjavaslathoz, még tisztázni kell, hogy a két jogszabály hogyan fog egymás mellett működni a gyakorlatban. Az Európai Bizottságnak koherens megközelítést kell követnie, és el kell kerülnie a következetlenségeket.
- 2.9 Az EGSZB üdvözli az arra irányuló javaslatot, hogy a rendelet 23. cikkében foglaltaknak megfelelően iránymutatásokat adjanak ki, amelyekkel támogatják a vállalatokat a működésükben és az értékláncaikban előforduló kényszermunka kockázatainak azonosításában, megelőzésében, enyhítésében és megszüntetésében. Ez különösen fontos a kis- és középvállalkozások (kkv-k) számára. Nagyon lényeges, hogy az iránymutatásokat a rendelet hatálybalépésekor tegyék közzé.
- 2.10 Annak érdekében, hogy támogassa és koordinálja a rendelet nemzeti hatóságok általi végrehajtását, az Európai Bizottságnak aktív és vezető szerepet kell játszania a kényszermunkával előállított termékek elleni uniós hálózatban, melynek létrehozását a rendelet 24. cikke javasolja. Az EGSZB hangsúlyozza, hogy a megfelelő finanszírozás kulcsfontosságú ahhoz, hogy európai és nemzeti szinten alkalmas és hatékony infrastruktúra jöjjön létre a kényszermunka kezelésére.
- 2.11 Az EGSZB rámutat, hogy a tilalom kapcsán középponti jelentőségű eszköz lesz a 11. cikkben javasolt adatbázis. Ennek struktúráját részletesen ki kell dolgozni. Az EGSZB hangsúlyozza, hogy pontos és átlátható kockázati mutatókra van szükség, amelyek többek között a termék eredetén és összetevőin, valamint egyéb releváns információkon alapulnak. A hatékony végrehajtás biztosítása érdekében részletes információkra van szükség a termékről, a gyártóról, az importőrrel, a származásról és az összetevőkről, valamint a termékben és összetevőiben felhasznált erőforrásokról és ásványokról. Ezt az adatbázist naprakészen kell tartani, és többek között a vizsgálati eljárások eredményeként szerzett új információkkal kell kiegészíteni.
- 2.12 Az EGSZB hangsúlyozza, hogy fontos az átláthatóság, illetve az, hogy a vállalatok, az illetékes hatóságok, a szervezett civil társadalom és a nyilvánosság korlátozások nélkül hozzáférjen az információkhoz. Az EGSZB azt javasolja, hogy az adatbázist egészítsék ki egy összehasonlító teljesítményértékelési rendszerrel. Ennek központi eleme egy, a szakértők által az adatbázisban összegyűjtött és más információk alapján magas és alacsony kockázatúnak minősülő régiókra és ágazatokra, illetve egészen a termékesoportok, a termékek és a vállalatok szintjéig lebontott

értékelési rendszer. Az EGSZB hangsúlyozza, hogy lehetővé kell tenni a szervezett civil társadalom, köztük a szociális partnerek számára, hogy releváns információkkal szolgálhassanak.

- 2.13 Az EGSZB úgy véli, hogy a 2. cikk n) pontja szerinti megalapozott aggály esetén az illetékes hatóságokat fel kell jogosítani arra, hogy az EU határán lefoglalják az árukat. Az EGSZB azt javasolja, hogy eltérő kötelezettségek vonatkozzanak a gazdasági szereplőkre, attól függően, hogy magas vagy alacsony kockázatúnak minősülnek-e. Emellett az illetékes nemzeti hatóságoknak a vizsgálatok előzetes szakaszában a magas kockázatú régiókhoz, vállalkozásokhoz és/vagy ágazatokhoz köthető termékekre kell összpontosítaniuk munkájukat. Az üzleti titkokat minden esetben védeni kell, például megfelelő titoktartási záradékok alkalmazásával.
- 2.14 A vizsgálatok előzetes szakaszában a gazdasági szereplőnek kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatot kell benyújtania, ha a termék magas kockázatú régiókhoz, vállalkozásokhoz és/vagy ágazatokhoz köthető. Az iránymutatásokban (23. cikk) részletesen meghatározandó, kellő gondosságra vonatkozó követelményeknek való meg nem felelést, valamint az előírt kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatok benyújtásának elmulasztását megalapozott aggálynak kell minősíteni, aminek a termék lefoglalásához és a vizsgálat azonnali megindításához kell vezetnie.
- 2.15 Az EGSZB arra kéri az Európai Bizottságot, hogy vizsgálja meg, hogy létre lehetne-e hozni egy olyan „nyilvános uniós minősítő ügynökséget”, amely a környezeti és társadalmi fenntarthatósággal, valamint az üzleti környezetben érvényesülő emberi jogokkal foglalkozna. Egy ilyen ügynökségnek egyéb feladatok, például az illetékes nemzeti hatóságok technikai támogatása mellett európai szabványokat kellene kidolgoznia a kellő gondosság elvén alapuló rendszerek számára. Ezek a szabványok nagyban hozzájárulhatnak az egyenlő versenyfeltételek megteremtéséhez, ami elsősorban az európai vállalatok érdekét szolgálja.
- 2.16 Az EGSZB megjegyzi, hogy a jogbiztonság garantálása érdekében egyértelmű és érthető megfogalmazásra van szükség, és könnyen alkalmazható iránymutatással kell szolgálni annak érdekében, hogy az adminisztratív terhek kezelhető mértékűek maradjanak a gazdasági szereplők, különösen a kkv-k számára. Az illetékes nemzeti hatóságoknak technikai támogatást kell nyújtaniuk a vállalkozások, különösen a kkv-k számára átvilágítási rendszereik kialakítása során.
- 2.17 Az EGSZB hangsúlyozza, hogy a rendelet megsértése esetén alkalmazandó szankciók tekintetében egységes, uniós szintű minimumra van szükség. Ez a tagállamok körében segít majd elkerülni a negatív versenyt, valamint egyenlő versenyfeltételeket biztosít.
- 2.18 Az Európai Bizottságnak fokoznia kell a kényszermunka problémájának megoldására szolgáló nemzetközi struktúrák létrehozására irányuló erőfeszítéseit. Az EGSZB ismételten kéri, hogy az EU támogassa egy kötelező erejű ENSZ-egyezmény létrehozását a vállalkozások emberi jogi felelősségéről, valamint hogy vegyék fontolóra egy ILO-egyezmény kidolgozását a tisztességes munka ellátási láncokban történő előmozdításáról. A megfelelő végrehajtás biztosításához

fontos a harmadik országokkal és a nemzetközi szervezetekkel folytatott együttműködés és információcsere.

3. Háttér-információk

3.1 Az ILO a modern rabszolgaságról szóló közelmúltbeli kiadványában úgy becsüli, hogy egy adott napon mintegy 27,6 millió ember van kényszermunkahelyzetben. A kényszermunkától a világ egyetlen régiója sem mentes, még Európa sem.

3.2 Az ILO kényszermunkáról szóló 1930. évi (29. sz.) egyezménye⁸ szerint a kényszermunka kifejezés „vonatkozik minden olyan munkára vagy szolgáltatásra, amit valamilyen büntetés terhe alatt valakitől követeltek, és amire a munkára kötelezett személy nem szabad akaratából vállalkozott”. A kényszermunkáról szóló jegyzőkönyv 1. cikke (3) bekezdésének három eleme:

- „munka vagy szolgáltatás”: bármely tevékenység, iparág vagy ágazat – beleértve az informális gazdaságot is – keretében végzett munka minden típusa,
- „valamilyen büntetés terhe”: a büntetések széles körét jelenti, amelyek arra szolgálnak, hogy valakit munkára kényszerítsenek,
- „szabad akaratából vállalkozik”: a munkavállaló szabad és tájékoztatáson alapuló beleegyezése abba, hogy munkát vállaljon, és az a lehetőség, hogy bármikor szabadon távozzon (ez olyan kérdésekre is kiterjed, mint például a személyazonosító okmány nem önkéntes átadása).

Az ILO az alapvető ILO-egyezmények közé sorolja a 29. sz. ILO-egyezményt, a 29. sz. ILO-egyezmény 2014. évi jegyzőkönyvét⁹ és a kényszermunka felszámolásáról szóló 105. sz. ILO-egyezményt¹⁰.

3.3 Az EGSZB rámutat arra, hogy számos alapvető nemzetközi és európai megállapodás, például az Európai Unió Alapjogi Chartája¹¹ 5. cikkének (2) bekezdése és az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozatának¹² 4. cikke tiltja a kényszermunkát. A Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányának¹³ 8. cikke kimondja, hogy „senkit sem lehet kényszermunkára vagy kötelező munkára igénybe venni”. Az ENSZ fenntartható fejlődési céljaiban¹⁴ (különösen a 8. fenntartható fejlődési célban) meghatározott célkitűzések eléréséhez a kényszermunka elleni hatékony eszközökre van szükség. Az Európai Szociális Charta¹⁵ keretét biztosítja a társadalmilag igazságos munkakörülményekhez és a tisztességes szociális jogokhoz. Az EGSZB szerint rendkívül fontos az emberi jogok – köztük a munkavállalói jogok – érvényesítése, függetlenül

---

8 [ILO C029 – A kényszermunkáról szóló 1930. évi 29. sz. egyezmény.](#)

9 [ILO P029 – A kényszermunkáról szóló 1930. évi egyezményhez csatolt 2014. évi jegyzőkönyv.](#)

10 [ILO C105 – A kényszermunka felszámolásáról szóló 1957. évi 105. sz. egyezmény.](#)

11 [Az EU Alapjogi Chartája.](#)

12 [Az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozata.](#)

13 [A Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmánya.](#)

14 [Az ENSZ fenntartható fejlődési céljai.](#)

15 [Európai Szociális Charta.](#)

attól, hogy ez összeegyeztethető-e a belső piac négy szabadságával (az áruk, a szolgáltatások, a tőke és a személyek szabad mozgása).

- 3.4 Az EGSZB közvetlenül foglalkozott a témával a REX/395. sz., „A kényszermunka elleni küzdelem Európában és a világban: Milyen szerep hárul az EU-ra? – Az EGSZB hozzájárulása a 2014. évi ILO-konferenciához” című véleményében¹⁶, valamint azt több más véleményében, köztük a SOC/727.¹⁷, INT/911.¹⁸, INT/973.¹⁹, REX/532.²⁰ és REX/518.²¹ sz. véleményében is érintette.
- 3.5 2016 és 2021 között 2,7 millióval nőtt a kényszermunkát végző emberek száma. A közelmúltbeli válsághelyzetek – különösen a Covid19-világjárvány, az éghajlati válság és számos fegyveres konfliktus, legutóbb az Ukrajna elleni orosz agresszió – miatt sokan elvesztették jövedelmüket, így tovább súlyosbodott a szegénység, fokozva a kényszermunka problémáját.
- 3.6 Az EGSZB üdvözli a kényszermunkával előállított termékek uniós piacon belüli tilalmáról szóló rendeletre irányuló európai bizottsági javaslatot (COM(2022) 453 final). A kényszermunka elleni küzdelemnek prioritásként kell szerepelnie az EU emberi jogi menetrendjében az EU azon kötelezettségvállalásának részeként, hogy világszerte előmozdítja a tisztességes munkát.
- 3.7 Amint azt az emberi jogokra és a demokráciára vonatkozó, a 2020–2024-es időszakra szóló uniós cselekvési terv 1.4. fejezetének j) pontja is rögzíti, a gazdasági, szociális, kulturális és munkavállalói jogok előmozdítása, és ezáltal a kényszermunka és a kizsákmányolás valamennyi formájának felszámolása alapvető fontosságú az EU emberi jogokkal és demokráciával kapcsolatos globális vezető szerepének biztosításához. A tisztességes munkáról szóló európai bizottsági közleménnyel²² együtt ez a rendelet azon eszközök sorába tartozik, amelyek szükségesek e cél eléréséhez és a szociálisan felelős európai termelők versenyképességének úgy a közös piacon belül, mint máshol történő támogatásához.
- 3.8 Az EGSZB szerint harmonizált uniós szabályozási keretet kell kialakítani ezen a területen. Ez a rendelet a fenntarthatósággal kapcsolatos vállalati átvilágításról szóló irányelvre vonatkozó európai bizottsági javaslattal²³ együtt – amely a hatálya alá tartozó vállalatok vállalati magatartásával és átvilágítási folyamataival foglalkozik – várhatóan megfelelő szabályozási eszköz lesz arra, hogy összhangot teremtsen az uniós (pl. az (EU) 2019/1020 rendelet) és a nemzeti jogszabályok között. Kiegészíti továbbá a kényszermunka felszámolásának és a felelős

---

16 [HL C 311., 2014.9.12., 31. o.](#)

17 [HL C 486., 2022.12.21., 149. o.](#)

18 [HL C 429., 2020.12.11., 136. o.](#)

19 [HL C 443., 2022.11.22., 81. o.](#)

20 [HL C 429., 2020.12.11., 197. o.](#)

21 [HL C 97., 2020.3.24., 9. o.](#)

22 [COM\(2022\) 66 final.](#)

23 [COM\(2022\) 71 final.](#)

üzleti magatartásra vonatkozó nemzetközi normák – például az üzleti vállalkozások emberi jogi felelősségére vonatkozó ENSZ-irányelvek²⁴ és a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet (OECD) multinacionális vállalkozásokra vonatkozó iránymutatásai²⁵ – végrehajtásának előmozdítására irányuló erőfeszítéseket is. Ezenkívül a multinacionális vállalatokra és a szociálpolitikára vonatkozó elvekről szóló háromoldalú ILO-nyilatkozat²⁶ és az ILO munkáltatókhoz és vállalkozásokhoz címzett, a kényszermunka elleni küzdelemről szóló kézikönyve²⁷ támogatásul szolgálhat a vállalatok és a kormányok számára a kényszermunka felszámolásához.

- 3.9 A szervezett civil társadalomnak központi szerepe van a kényszermunka valamennyi formája elleni küzdelemben. Különösen a szociális partnerek vannak stratégiaileg jó helyzetben ahhoz, hogy biztosítsák az intézményi szerepvállalást és a fenntarthatóságot. Ezért kiemelkedő fontosságú, hogy e jogszabály rögzítse, hogy a jövőbeli végrehajtási folyamatban az ellátási lánc minden szintjén intézményi szerep jut a szociális partnereknek és a nem kormányzati szervezeteknek.
- 3.10 A kényszermunka egyik fő oka a nyereség maximalizálására törekvés az emberi jogok kárára. Az EGSZB szerint átfogóbb módon kell kezelni a kényszermunka okait és gyökereit. Mindazonáltal e rendelet fontos további lépést jelenthet az egyenlő versenyfeltételek globális alapjainak megteremtése felé.

4. Általános megjegyzések

- 4.1 Az EGSZB felhívja a figyelmet arra, hogy hatékony intézkedéseket kell hozni a kényszermunka alkalmazásának EU-n belül és azon kívül történő megakadályozása és felszámolása, az áldozatok védelme és a megfelelő, hatékony jogorvoslatokhoz – például kártérítéshez – való hozzáférésük biztosítása, valamint a kényszermunkát alkalmazók szankcionálása érdekében. Az EGSZB rámutat továbbá arra, hogy a hatékony végrehajtás biztosítása terén az első lépés az, ha minden uniós tagállam ratifikálja a 29. sz. ILO-egyezményhez csatolt 2014. évi jegyzőkönyvet (P029)²⁸. Az Uniónak politikai és jogalkotási munkája során alkalmaznia kell a jegyzőkönyvben foglalt ajánlásokat, és minden rendelkezésre álló eszközzel (például kereskedelmi megállapodásokkal, fejlesztési együttműködéssel, emberi jogi párbeszéddel stb.) elő kell mozdítania a nemzetközi ratifikációs folyamatot. Ezenkívül a szervezkedési jog és a kollektív tárgyalási jog elveinek alkalmazásáról szóló 1949. évi (98. sz.) ILO-egyezmény²⁹ ratifikálásának és hatékony végrehajtásának világszerte történő előmozdítása kulcsszerepet játszik a kényszermunka okai elleni küzdelemben.

---

²⁴ [Az üzleti vállalkozások emberi jogi felelősségére vonatkozó ENSZ-irányelvek.](#)

²⁵ [Az OECD multinacionális vállalatokra vonatkozó iránymutatásai.](#)

²⁶ [Az ILO háromoldalú nyilatkozata a multinacionális vállalatokra és a szociálpolitikára vonatkozó elvekről.](#)

²⁷ [Az ILO munkáltatókhoz és vállalkozásokhoz címzett, a kényszermunka elleni küzdelemről szóló kézikönyve.](#)

²⁸ [A P029. sz. jegyzőkönyv ratifikálása.](#)

²⁹ [ILO C098 – A szervezkedési és a kollektív tárgyalási jogról szóló 1949. évi 98. számú egyezmény.](#)

- 4.2 A vállalati átvilágítási eljárások végrehajtása fontos lépés afelé, hogy a vállalati felelősséget az ellátási lánc egészében alkalmazzák a termelési folyamaton belül; ennek megfelelően a végrehajtás során a termelési folyamatra kell összpontosítani. A hatékony alkalmazás és a – különösen a kkv-k számára – kezelhető adminisztratív terhek fenntartása érdekében egyaránt olyan egyértelműen meghatározott és realizisztikus kötelezettségekre van szükség, amelyek összhangban vannak és összeegyeztethetők az Európai Bizottság által már előterjesztett szabályozási aktusokkal, különösen a fenntarthatósággal kapcsolatos vállalati átvilágításra vonatkozó kezdeményezéssel. Az EGSZB üdvözlí, hogy a jelenlegi és tervezett szabályozási keretet kiegészítı importtilalom a termékvonlra összpontosít.
- 4.3 Mindazonáltal a termékvonlra való összpontosítás figyelmen kívül hagyja azt a tényt, hogy sok esetben a kényszermunka olyan rendszerszintı minta, amely a termelı, a gyártó vagy az importır teljes szervezetére kiterjed. Az EGSZB hangsúlyozza, hogy bár a termékek azonosítása fontos kiindulópont, a kényszermunkát nem szabad elszigetelten kezelni. A rendeletnek kifejezetten arra kell törekednie, hogy egy adott gazdasági szereplı valamennyi termékére kiterjedjen, hiszen a kényszermunka nem korlátozódik egy adott létesítményen belüli egyetlen termékvonlra.
- 4.4 Az EGSZB megjegyzi, hogy a javaslat közzététele elıtt nem végeztek hatásvizsgálatot, annak ellenére, hogy más kezdeményezések, például a fenntarthatósággal kapcsolatos vállalati átvilágításról szóló irányelv kapcsán sor került hatásvizsgálatra. Ez a rendelet az importált és exportált termékek betiltására, forgalmazásának felfüggesztésére és a határon vagy kikötıben történı lefoglalására összpontosít, ami új eljárásokat fog eredményezni. Az értékelésnek mindazonáltal kiegyensúlyozottnak kell lennie, és figyelembe kell vennie a kényszermunka elleni fellépés elınyeit és költségeit.
- 4.5 Mivel azonban a fenntarthatósággal kapcsolatos vállalati átvilágításról szóló irányelvjavaslat jelenleg elıkészítés alatt áll, és a rendeletre irányuló javaslat is tartalmaz a kellı gondosság ellátási láncokban történı biztosítására vonatkozó világos elemeket, még tisztázni kell, hogy a két jogszabály hogyan fog egymás mellett mıködni a gyakorlatban. Az Európai Bizottságnak ezért koherens megközelítést kell követnie, és el kell kerülnie a következetlenségeket.
- 4.6 Az EGSZB megjegyzi, hogy a javaslatnak komoly korlátai vannak a rendszerszintı kényszermunka kezelése tekintetében. A kérdés megfelelı kezelését szolgálná egy olyan egyértelmı eljárás, amelynek célja a kényszermunka alkalmazása kapcsán magas kockázatúnak minısített régiók és ágazatok felsorolása. Ennek révén a rendelet sokkal hatásosabban kezelhetné az állami kényszermunka elterjedtségét, különösen az uniós ellátási láncokban, és annak megszüntetésére kényszeríthetné a vállalatokat.
- 4.7 Az EGSZB rámutat, hogy a tilalom kapcsán középponti jelentıségı eszköz lesz a 11. cikkben ismertetett, javasolt adatbázis. Ennek struktúráját azonban még részletesen ki kell dolgozni. Az EGSZB hangsúlyozza, hogy egyértelmıen meghatározott, pontos és átlátható kockázati mutatókra van szükség, amelyek többek között a termék eredetén és összetevıin, valamint egyéb releváns információkon alapulnak. Ezt az adatbázist naprakészen kell tartani, és többek között a vizsgálati eljárások eredményeként szerzett új információkkal kell kiegészíteni.

- 4.8 Az EGSZB hangsúlyozza, hogy fontos az átláthatóság, illetve az, hogy a vállalatok, az illetékes hatóságok, a szervezett civil társadalom és a nyilvánosság korlátozások nélkül hozzáférjen az információkhoz. Az EGSZB ezért azt javasolja, hogy az adatbázis részeként vezessenek be egy olyan összehasonlító értékelési rendszert, amelyet az erdőirtáshoz és erdőpusztuláshoz kapcsolódó egyes áruk és termékek uniós piacon történő forgalmazásáról és Unióból történő kiviteléről, valamint a 995/2010/EU rendelet hatályaon kívül helyezéséről szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre vonatkozó javaslat (COM(2021) 706 final) is ajánl. Ennek központi eleme egy, a szakértők által az adatbázisban összegyűjtött és más információk alapján magas és alacsony kockázatúnak minősülő régiókra és ágazatokra, illetve egészen a termékcsoportok, a termékek és a vállalatok szintjéig lebontott értékelési rendszer. Az EGSZB hangsúlyozza továbbá, hogy lehetővé kell tenni a szervezett civil társadalom, köztük a szociális partnerek számára, hogy releváns információkkal szolgálhassanak. Különös figyelmet kell fordítani arra, hogy a harmadik országokban működő civil társadalmi szervezetek könnyen nyújthassanak releváns információkat a kényszermunkáról. A releváns információk összegyűjtéséhez elengedhetetlen az EU állandó képviselőivel és küldöttségeivel, valamint az ENSZ (és ezen belül az ILO) hivatalaival, az ILO nemrégiben elindított, kényszermunkával foglalkozó megfigyelőközpontjával és annak adatbázisával, valamint más civil társadalmi szervezetekkel, például a kényszermunkával foglalkozó Delta 8.7 nevű szervezettel való szoros együttműködés.
- 4.9 A rendeletjavaslat egyik kulcseleme, hogy az illetékes nemzeti hatóságoknak – saját kezdeményezésükre vagy a kapott információk alapján – vizsgálatot kell indítaniuk, ha alapos gyanújuk van arra, hogy az adott árukat kényszermunkával állították elő. Az EGSZB úgy véli, hogy a 2. cikk n) pontja szerinti megalapozott aggály esetén az illetékes nemzeti hatóságokat fel kell jogosítani arra, hogy az EU határán lefoglalják az árukat. Az Egyesült Államok vámhatósága már alkalmaz egy ehhez hasonló megközelítést a „Withhold Release Orders” [ideiglenes visszatartásra irányuló határozatok] formájában. Az EGSZB azt javasolja, hogy eltérő kötelezettségek vonatkozzanak a gazdasági szereplőkre, attól függően, hogy magas vagy alacsony kockázatúnak minősülnek-e.
- 4.10 Magas kockázat esetén kötelezővé kell tenni az átvilágítási rendszert és ezen belül az információgyűjtést, a kockázatértékelést és a kockázatcsökkentést, hasonlóan az erdőirtásmentes termékekről szóló rendeletben meghatározott rendszerhez, de a kényszermunkára vonatkozó javaslathoz igazítva. Így részletes információkra van szükség a termékről, a gyártóról, az importőrrel, a származásról és az összetevőkről, valamint a termékben és összetevőiben felhasznált erőforrásokról és ásványokról. Mindez része az ellátási lánc feltérképezésének és megismertetésének, ami alapvető követelmény annak meghatározásához, hogy hol fordul elő kényszermunka az értékláncban. A kv-k helyzetét figyelembe véve egyszerűsített átvilágítást kell végezni, amely a releváns információk összegyűjtésére korlátozódik. Emellett az illetékes nemzeti hatóságoknak a vizsgálatok előzetes szakaszában a magas kockázatú régiókhoz, vállalkozásokhoz és/vagy ágazatokhoz köthető termékekre kell összpontosítaniuk. Az üzleti titkokat minden esetben védeni kell, például megfelelő titoktartási záradékok alkalmazásával.
- 4.11 A vizsgálatok előzetes szakaszában a gazdasági szereplőnek kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatot kell benyújtania, ha a termék magas kockázatú régiókhoz, vállalkozásokhoz és/vagy ágazatokhoz köthető. Az iránymutatásokban (23. cikk) részletesen meghatározandó,

kellő gondosságra vonatkozó követelményeknek való meg nem felelést, valamint az előírt kellő gondosságra vonatkozó nyilatkozatok benyújtásának elmulasztását megalapozott aggálynak kell minősíteni, aminek a termék lefoglalásához és a vizsgálat azonnali megindításához kell vezetnie. Az alacsony kockázatú régiókhoz, vállalkozásokhoz és/vagy ágazatokhoz köthető termékek esetében a gazdasági szereplők mentesülnek a kötelező átvilágítás alól, és az eljárást az Európai Bizottság javaslatának megfelelően kell lefolytatni. Az EGSZB mindazonáltal kiemeli, hogy a valódi társadalmi felelősségvállalás érdekében nagyon fontos, hogy ne lehessen az átvilágítás mögé bújni a vizsgálat megindításának elkerülése érdekében.

- 4.12 Az EGSZB rámutat arra, hogy a megfelelő végrehajtás csak akkor valósulhat meg, ha az uniós tagállamok elegendő finanszírozást és erőforrást különítenek el illetékes nemzeti hatóságai számára. Az Európai Bizottság már felismerte, hogy a hatékony jogérvényesítést nagymértékben aláássa, ha a nemzeti vámhatóságok nem rendelkeznek elegendő forrással. Ezen túlmenően az illetékes nemzeti hatóságok számára elegendő időt kell biztosítani a részletes és alapos vizsgálat elvégzésére.
- 4.13 Az ILO modern rabszolgaságról szóló közelmúltbeli kiadványában foglaltak szerint a kényszermunka áldozatainak társadalmi-demográfiai összetétele változatos. A kiszolgáltatott helyzetben lévő társadalmi csoportok, például a migráns munkavállalók különösen ki vannak téve a kényszermunka nagyobb kockázatának. Ezért az EGSZB kéri, hogy vegyék figyelembe a migráns munkavállalók, a hontalan személyek és a gyermekek helyzetét. Külön hangsúlyt kell helyezni a nemi szempontokra.
- 4.14 Az ILO szerint világszerte 160 millió gyermek végez gyermekmunkát. A Nemzetközi Munkaügyi Szervezetnek a munka világára vonatkozó alapvető elvekről és jogokról szóló nyilatkozata felszólít a gyermekmunka tényleges eltörlésére. A gyermekmunka elleni küzdelemmel kapcsolatos uniós kötelezettségvállalást a gyermekmunkával szembeni zéró tolerancia elve határozza meg, amely az Európai Unió Alapjogi Chartájának 32. cikkén, a gyermekek jogaira vonatkozó uniós stratégián³⁰, valamint az emberi jogokra és a demokráciára vonatkozó, a 2020–2024 közötti időszakra szóló uniós cselekvési terv 1.4. fejezetének c) pontján alapul. Az EGSZB elismeri, hogy az Európai Bizottság a javasolt rendelet 2. cikkének a) pontjában kifejezetten megemlíti a gyermekekkel végeztetett kényszermunkát. Mindazonáltal a gyermekmunka eltörlésének felgyorsítása érdekében e rendelet hatályát ki kellene terjeszteni a foglalkoztatás alsó korhatáráról szóló 1973. évi (138. sz.) ILO-egyezményre, az ILO 146. sz. ajánlására, a gyermekmunka legrosszabb formáiról szóló 1999. évi (182. sz.) ILO-egyezményre és az ILO 190. sz. ajánlására. Az EGSZB megjegyzi továbbá, hogy a gyermekmunka minden más formája elleni küzdelem érdekében megfelelő uniós jogalkotási kezdeményezésre van szükség.
- 4.15 Az EGSZB megállapítja, hogy a jelenlegi javaslat nem veszi megfelelően figyelembe az Európai Unión belül és kívül kizsákmányolásba kényszerített munkavállalók szempontjait. A kényszermunkát végző munkavállalók helyzetének megerősítése érdekében az európai jogszabályokban fontolóra kellene venni megfelelő kártérítés biztosítását az áldozatok számára. A munkavállalók képviselőinek, a helyi szakszervezeteknek, a Nemzetközi Szakszervezeti

---

³⁰ [Az Európai Unió Alapjogi Chartája, az EU gyermekjogi stratégiája.](#)

Szövetségnek (ITUC) és maguknak a munkavállalóknak, illetve a civil társadalmi szervezeteknek is részt kell venniük a vizsgálati és döntéshozatali folyamatokban annak érdekében, hogy minden szakaszban figyelembe vegyék az érintett munkavállalók véleményét és érdekeit.

- 4.16 Az Európai Bizottságnak fokoznia kell az arra irányuló erőfeszítéseit, hogy olyan nemzetközi struktúrákat hozzanak létre, amelyek a kényszermunka problémájának megoldására, valamint a nemzetközi szintű jogbiztonság garantálása érdekében a fellépések és az intézkedések összehangolására szolgálnak. Ezenkívül, amint az EGSZB SOC/727. sz. véleményében³¹ is megemlíti, az EGSZB többször kérte, hogy az EU támogassa egy kötelező erejű ENSZ-egyezmény létrehozását a vállalkozások emberi jogi felelősségéről, valamint hogy vegyék fontolóra egy ILO-egyezmény kidolgozását a tisztességes munka ellátási láncokban történő előmozdításáról. A rendelet által kitűzött célok megfelelő végrehajtásának biztosításához fontos a harmadik országokkal és a nemzetközi szervezetekkel folytatott együttműködés és információcsere.
- 4.17 Az EGSZB rámutat arra, hogy az EU-ban és valamennyi partnerországában erős és ambiciózus jogszabályokra van szükség a kényszermunka elleni küzdelemhez. Ezért az ellentmondások elkerülése és a kényszermunka kérdésének hatékony globális szintű kezelése érdekében a jelenlegi javaslatot össze kell hangolni különösen az Egyesült Államokban, Kanadában és más fejlett, érett piacokon alkalmazott fogalom meghatározásokkal és kritériumokkal (pl. az Egyesült Államok új kényszermunka megelőzéséről szóló törvényével, az Egyesült Államok vámtörvényével és a kidolgozás alatt álló, az ellátási láncokban alkalmazott kényszermunka és gyermekmunka elleni küzdelemről szóló törvénnyel). Mindazonáltal fontos, hogy a kényszermunkával kapcsolatosan világszerte felmerülő esetek ellenőrzésére hatékony uniós intézményi rendszer álljon rendelkezésre, és a vállalatoknak alá kell vetniük magukat ennek. A javaslatnak arra kell törekednie, hogy közös nemzetközi struktúrákat alakítson ki a kényszermunka kezelésére a nagyobb fokú nemzetközi szintű harmonizáció, jogi egyértelműség és jogbiztonság garantálása, valamint különösen az uniós vállalatok külföldi jogszabályokkal való összeütközésének elkerülése érdekében.
- 4.18 Mivel a kényszermunka globális probléma, és mivel a globális értékláncok szorosan összekapcsolódnak, elő kell mozdítani a kényszermunka elleni nemzetközi együttműködést. Az EGSZB hangsúlyozza, hogy a tilalom megfelelő végrehajtásához elengedhetetlen a harmadik országbeli hatóságokkal és a nemzetközi szervezetekkel, különösen az ILO-val és az ENSZ-szel folytatott szoros együttműködés és információcsere.
- 4.19 Az EU helyi állandó képviselőinek és küldöttségeinek kulcsszerepet kell játszaniuk a kényszermunka áldozataival és a civil társadalmi szervezetekkel folytatott kommunikációban. Azáltal is fontos szerepet kell vállalniuk, hogy együttműködnek az ENSZ-szel és az ILO-val a kockázatértékelésekhez szükséges értékes adatok gyűjtésében és rendelkezésre bocsátásában (pl. a kényszermunkára vonatkozó nemzeti felmérések kidolgozásakor vagy támogatásakor), illetve együttműködő partnerként kell eljárniuk a folyamatban lévő vizsgálatokban. Panasz esetén ugyancsak első kapcsolattartó pontként kell szolgálniuk.

---

³¹ [HL C 486., 2022.12.21., 149. o.](#)

- 4.20 A globalizáció folyamata megerősítette a világszinten aktív vállalatok pozícióját, valamint gyengítette az állami intézmények hatalmát, különösen a globális dél országában. Az EGSZB felhívja a figyelmet arra, hogy a kényszermunka elleni küzdelmet be kell építeni az EU kereskedelmi és fejlesztési együttműködési politikájába. A kevésbé fejlett és a legkevésbé fejlett országok esetében prioritásként kell kezelni a helyi munkaügyi hatóságok aktív támogatását. Az EGSZB hangsúlyozza, hogy e jogszabálynak minden országot egyformán kell kezelnie, és óva int attól, hogy a kevésbé és legkevésbé fejlett országokat aránytalanul hátrányos helyzetbe hozza.
- 4.21 Az EGSZB üdvözli, hogy a javaslat hatálya mérettől függetlenül valamennyi gazdasági szereplőre kiterjed. Mindazonáltal a hatósági vizsgálatok fókuszát a gazdasági szereplők méretétől és gazdasági erőforrásaitól függően kell meghatározni. Kiemelt figyelmet kell ezért fordítani a nagy gazdasági szereplőkre, valamint azokra a vállalatokra, amelyeknél magas a kényszermunka alkalmazásának kockázata. Az EGSZB rámutat, hogy a digitális piacok egyedi jellege miatt speciális megközelítésmódra lesz szükség e jogszabály végrehajtása során.
- 4.22 Az EGSZB meg kívánja ragadni a jogalkotási aktus közzététele által nyújtott lehetőséget arra, hogy arra kérje az Európai Bizottságot, hogy vizsgálja meg, hogy létre lehetne-e hozni egy olyan „nyilvános uniós minősítő ügynökséget”, amely a környezeti és társadalmi fenntarthatósággal, valamint az üzleti környezetben érvényesülő emberi jogokkal foglalkozna. Ezt a témát a REX/518. sz. vélemény 3.11. pontja már korábban tárgyalta. Egy ilyen ügynökségnek európai szabványokat kellene kidolgoznia a kellő gondosság elvén alapuló rendszerek számára. Ezek a szabványok nagyban hozzájárulhatnak az egyenlő versenyfeltételek megteremtéséhez, ami elsősorban az európai vállalatok érdekét szolgálja. Ezen túlmenően ennek az ügynökségnek kötelező minőségi előírásokat kell kidolgoznia az egyes könyvvizsgáló cégek megbízásából az EU-ban auditokat és akkreditációs eljárásokat végző cégek számára, valamint felügyeleti rendszert kell kifejlesztenie az említett cégek rendszeres ellenőrzésére.
- 4.23 Az EGSZB kéri, hogy a tagállamokban jelöljenek ki vagy hozzanak létre illetékes nemzeti hatóságokat a vállalatok környezeti és társadalmi fenntarthatósággal kapcsolatos, valamint emberi jogi felelőssége területén ellenőrzést végző cégek akkreditációjának elvégzésére. A nyilvános minősítő ügynökségnek technikai támogatást és képzést kell nyújtania az illetékes nemzeti hatóságok számára a vállalkozásokat a felelősség és a kellő gondosság tekintetében támogató nemzeti rendszerek bevezetéséhez. Az EGSZB a rendelet végrehajtásával kapcsolatban megjegyzi, hogy a jogbiztonság garantálása érdekében egyértelmű és érthető megfogalmazásra van szükség, és könnyen alkalmazható iránymutatással kell szolgálni annak érdekében, hogy az adminisztratív terhek kezelhető mértékűek maradjanak a gazdasági szereplők, különösen a kkv-k számára mindennapi tevékenységük során. Ezért az illetékes nemzeti hatóságoknak technikai támogatást kell nyújtaniuk a vállalkozások, különösen a kkv-k számára átvilágítási rendszereik kialakítása során (az üzleti vállalkozások emberi jogi felelősségére vonatkozó ENSZ-irányelvekkel, az OECD multinacionális vállalatokra vonatkozó iránymutatásaival és az ILO multinacionális vállalatokra vonatkozó nyilatkozatával összhangban).

5. Részletes megjegyzések

- 5.1 Az EGSZB támogatja a 2. cikk a) pontjában szereplő, a kényszermunka ILO által elfogadott definícióján alapuló fogalom meghatározást, amely „minden munkát vagy szolgáltatást” magában foglal. Tehát a kényszermunka igénybevételével szállított árukat is bele kell foglalni a javaslatba, egyrészt a fogalom meghatározásnak való megfelelés érdekében, másrészt arra való tekintettel, hogy a szállítási szolgáltatások is az áruellátási lánc alapvető részét képezik.
- 5.2 Annak érdekében, hogy támogassa és koordinálja a nemzeti hatóságokat a rendelet végrehajtásában, az Európai Bizottságnak erőteljes, aktív és vezető szerepet kell játszania a kényszermunkával előállított termékek elleni uniós hálózatban, melynek létrehozását a 24. cikk javasolja. Az EGSZB arra kéri az Európai Bizottságot, hogy biztosítson egyértelműen meghatározott struktúrát és elegendő finanszírozást e hálózat számára, hogy az támogathassa az uniós tagállamokat az információgyűjtésben, valamint használja fel ezt a hálózatot a folyamatos információáramlás fenntartására. A hálózatnak össze kell hangolnia a fellépéseket, például a nemzetközi vizsgálatokat, és támogatnia kell a behozatali tilalmak érvényesítését. Az Európai Bizottságnak fontolóra kellene vennie annak lehetőségét is, hogy saját maga folytasson le vizsgálatokat, ahogy azt a versenyellenes gyakorlatok nyomom követése és vizsgálata során már most is teszi. Az EGSZB arra kéri az Európai Bizottságot, hogy a hálózat valamennyi tevékenységébe vonja be a szervezett civil társadalmat, különösen a szociális partnereket.
- 5.3 Az EGSZB üdvözli az Európai Bizottság arra irányuló kezdeményezését, hogy a javaslat 23. cikkében foglaltaknak megfelelően iránymutatásokat adjon ki, amelyekkel támogatja a vállalatokat a működésükben és értékláncaikban előforduló kényszermunka kockázatainak azonosításában, megelőzésében, enyhítésében és megszüntetésében. Emellett az Európai Bizottságnak vagy más állami hatóságoknak egyértelmű ajánlásokat kell megfogalmazniuk a kkv-k számára arra vonatkozóan, hogy miként alakíthatnak ki átvilágítási rendszereket, ezáltal külön is támogatva a kkv-kat. Az EGSZB arra kéri az Európai Bizottságot, hogy vonja be a szervezett civil társadalmat a kidolgozási folyamatba, és mihamarabb, de mindenképpen még jóval a rendelet hatálybalépése előtt tegye közzé ezeket az iránymutatásokat (11. és 23. cikk), mégpedig oly módon, hogy azok könnyen hozzáférhetők legyenek. Ez lehetővé teszi az illetékes nemzeti hatóságok, a vámhatóságok és az üzleti szervezetek számára, hogy felkészüljenek a jogi aktus végrehajtására és az ahhoz kapcsolódó esetleges nehézségekre.
- 5.4 Az EGSZB rámutat arra, hogy az 5. cikk (6) bekezdése értelmében az illetékes nemzeti hatóságoknak a vizsgálatok elvégzéséhez szükségük van a gazdasági szereplők hozzájárulására. Ez gyengíti a vizsgálati folyamatot, és kiskaput hoz létre a javasolt rendeletben.
- 5.5 Az EGSZB hangsúlyozza, hogy a rendelet megsértése esetén alkalmazandó szankciók tekintetében egységes, uniós szintű minimumra van szükség. Ez a tagállamok körében segít majd elkerülni a negatív versenyt, valamint egyenlő versenyfeltételeket biztosít. Ezenkívül hasznos lenne az Európai Bizottság számára rendszeres (pl. kétéves) jelentéstételi kötelezettséget előírni a rendelet egyes tagállamokon belüli alkalmazásával kapcsolatban.
- 5.6 Az EGSZB aggodalmát fejezi ki amiatt, hogy a rendelet végrehajtása a nemzeti vámhatóságok hatáskörébe fog tartozni (12. cikk). Ez esetlegesen a végrehajtás hatékonyságának

csökkenéséhez vezethet, mivel előfordulhat, hogy az egyes nemzeti vámhivatalok között olyan különbségek vannak, ami következetlenségeket okozhat az Unión belül. Ezért hangsúlyozni, illetve intézményi szinten biztosítani kell a különböző országokon belüli megfelelő végrehajtást. A javasolt rendelet hatékony nyomon követése és végrehajtása érdekében egyértelmű iránymutatásokat kell nyújtani a nemzeti végrehajtó hatóságok részére, és megfelelő erőforrásokat kell a rendelkezésükre bocsátani. Technikai támogatást kell nyújtani az üzleti világnak, amely segít nekik megbirkózni a jogszabályokkal. Úgy véljük, hogy ehhez az EU-nak egy közös kockázatértékeléshez kapcsolódó fogalmi keretre, valamint egyértelmű iránymutatásokra van szüksége, elkerülve a bürokrácia megkettőződését és lehetőség szerint egyszerűsítve az eljárásokat.

- 5.7 Ami a vizsgálati folyamattal kapcsolatos határidőket illeti, úgy véljük, hogy a vállalatok számára a bizonyítékok benyújtásához előírt időnek hosszabbnak kellene lennie, mint az előzetes eljárási szakaszban biztosított 15 nap, illetve a vizsgálat második szakaszában biztosított további 15 nap. Ezenkívül a vállalatok számára a rendeletbe ütköző termékek visszahívására biztosított 30 napos határidőnek is hosszabbnak kell lennie. Emellett egyértelműbbé kell tenni, hogy a gyakorlatban hogyan zajlik majd a termékek forgalomból történő kivonása, beleértve szükség esetén a termékek megsemmisítését is.
- 5.8 Ahogyan azt az EGSZB *fenntartható vállalatirányításról* szóló INT/973. sz. véleménye³² is említi, a szakszervezetek és a munkavállalók képviselői tisztában vannak azzal, hogy hol fordulhat elő kötelezettségzegés. Az EGSZB ezért felhívja a figyelmet arra, hogy a munkavállalók képviselőit és a helyi szakszervezeteket – a Nemzetközi Szakszervezeti Szövetséggel egyetemben – fontos bevonni az átvilágítási eljárások kialakításának folyamatába (a kockázatok feltérképezése), az eljárások nyomon követésébe (végrehajtás) és a jogsértések bejelentésébe (riasztási mechanizmus). Az EGSZB kéri, hogy az EU-ban és a harmadik országokban működő szakszervezeteket és a munkavállalók képviselőit kifejezetten említsék meg a 26. cikk a) pontjában.
- 5.9 Az EGSZB felhívja a figyelmet arra, hogy a rendelet 27. cikkében említett felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítése során konzultálni kell a szervezett civil társadalommal.

Kelt Brüsszelben, 2023. január 25-én.

Christa SCHWENG
az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság elnöke

---

³² [HL C 443., 2022.11.22., 81. o.](#)